

מדינת ישראל
משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption
שירות הרווחה

ד"אלול/תשע"ה
19/08/2015

אל : ועדת המכרזים
מאת : שרה כהן – מנהלת שירות הרווחה

הנדון : תוכנית "קולנוער" - בני נוער עולים מצרפת יוצרים סרטים
חוות דעת לצורך פטור ממכרז עם עמותת להב- קידום והעצמה באמצעות יצירה
קולנועית ייחודית

1. בתאריך 15.2.15 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מס' 2446 על הפעלת תוכנית מיוחדת לשנת 2015 לעידוד העלייה ולקליטה מיטבית של עולים מצרפת, מבלגיה ומאוקראינה. על פי החלטה זו נוכח המצב המיוחד של הקהילות היהודיות בצרפת, בלגיה ואוקראינה מחליטים להפעיל תוכנית מיוחדת במטרה להביא להגדלה משמעותית של מספר העולים ממדינות אלה. לצורך כך יש להרחיב את הפעילות בתחום עידוד העלייה, מצד אחד ולהתאים את הפעילות בתחום קליטת העלייה, מצד שני, באופן שיביא למיצוי פוטנציאל העלייה ממדינות אלו ולהתאמת המענים הנדרשים לקליטה מוצלחת של עולים ממדינות אלו בהתאם למאפיינים השונים והייחודיים של כל אחת מקהילות אלו.
2. בהתאם להחלטה זו על משרד העלייה והקליטה לגבש ולהפעיל תוכניות מיוחדות בתוכן הרחבת שירותי הרווחה לעולים מצרפת, מבלגיה ומאוקראינה למתן טיפול מותאם למשפחות עולות נזקקות ומתן מענים מותאמים לילדים ובני נוער במצבי סיכון ומצוקה וכן לתגבר את הפעילות הקהילתית לעולים אלו, תוך שימוש במעטפת קליטה חברתית-עירונית שתספק תוכניות במכלול תחומי הקליטה (כגון חברה, תרבות ותעסוקה). הפעילות תבוצע באמצעות אירגונים ורשויות מקומיות בכפוף לכל דין ובהתאם לנהלים ולחוקים הרלוונטיים
3. על בסיס החלטה הממשלה מתכנן, מבנה ומקדם שירות הרווחה במשרד העלייה והקליטה מספר תוכניות ומענים המכוונים לסייע לאוכלוסיית העולים לעיל בתהליכי ההשתלבות וההסתגלות ובהלימה למאפייני העולים ולצרכים שאותרו.
4. אוכלוסיית בני הנוער והצעירים העולים שהגיעה מצרפת ומבלגיה מזוהה כיום ע"י מרבית גורמי המקצוע והשירותים בתחומי הרווחה והחינוך כאוכלוסייה פגיעה במיוחד בשל משבר כפול של הגירה המצטרף אל משבר גיל ההתבגרות ומקשה על תהליך חיפוש הזהות וההגדרה העצמית. מכיוון שבחלק לא מבוטל מבין המשפחות העולות החשיפה לגלי אנטישמיות האיצה את החלטת העלייה לישראל, לא תמיד נעשה באורח מתוכנן

קרית בן גוריון, רח' קפלן 2 ירושלים 91950, טל' 02-6752744 פקס : 02-6750323
מרכז מידע טל' 9733333-03

כתובתנו באינטרנט : www.moia.gov.il

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שירות הרווחה

ויחד עם בני הנוער והצעירים במשפחה ופעמים רבות ההגעה קטעה את לימודיהם ואת מערך הקשרים החברתיים בארץ המוצא. חלק לא מבוטל מבין הנערים והנערות שהגיעו בשנים האחרונות מצרפת חשים תחושות ניכור, זרות, חוסר השתייכות וקושי להזדהות עם ערכים, נורמות ומיתוסים של החברה הישראלית.

5. במחקר שהוזמן ע"י המשרד ממכון מאיירס- ברוקדייל נבחנה את תמונת המצב של בני נוער עולים בישראל. במסגרת המחקר נבדקו 6 קבוצות בני נוער עולים מארצות מוצא שונות: בריה"מ לשעבר, יוצאי אתיופיה, דוברי ספרדית, דוברי צרפתית ודוברי אנגלית. זהו המחקר הראשון אשר שיקף גם את מצבם של בני הנוער דוברי צרפתית מתוך ראיונות אישיים שבוצעו עימם ובהשוואה לקבוצות מוצא אחרות. מנתוני המחקר עולה כי למעלה מ- 40% בני הנוער מצרפת חווים קשיים לימודיים יותר מקבוצות עולים אחרות, מתקשים בשלושה מקצועות או יותר (השיעור הגבוה ביותר) וכרבע (22%) נכשלו בשלושה מקצועות או יותר. בני קבוצה זו גם נעדרו הרבה מבית-הספר: כרבע נעדרו 3 ימים ויותר (לעומת 11%-14% בקרב קבוצות אחרות). שליש מהתלמידים מאופיינים בביטוי אחד לפחות של ניתוק מבית-הספר על פי מדד מסכם שכולל: היעדרות מלימודים שלושה ימים או יותר בחודש האחרון, כישלון בשלושה מקצועות או יותר בתעודה האחרונה והרגשת ניכור כלפי בית-הספר. ראוי לציין במיוחד את הממצא לפיו מצבם הרגשי מעורר דאגה והם סובלים בתדירות רבה מתסמינים נפשיים. שני-שלישים (65%) דיווחו כי בששת החודשים האחרונים חוו לפחות פעם בשבוע אחד לפחות מהתסמינים הבאים: מצב רוח רע (מצוברה או מדוכא), כעס, עצבנות או קשיים להירדם. נתון זה גבוה במידה ניכרת מקבוצות העולים האחרות שנבדקו ודומה לדוברי האנגלית במדגם.

6. מתוך תמונת המצב שהגיעה למשרדנו מרשויות שקלטו עולים מצרפת וכן מעמותת עלם המושתתת פגישות של הצוותים המקצועיים השונים בעמותה עם מאות רבות בני נוער דוברי צרפתית עולה כי מרבית בני הנוער שאיתם בא הצוות במגע אינם מתערים עם חברת השווים הישראלית הוותיקה, או לחלופין עם בני נוער עולה מקבוצות מוצא אחרות בעיר. בני נוער אלו מעידים על קושי בצריכת השירותים הפורמאליים והבלתי פורמאליים בערי השונות. רבים טענו כי לא שותפו בהחלטה המשפחתית לעלות לישראל ונתנו חסרי אונים מול המעבר החד והניתוק מקבוצת השווים בארץ מוצאם.

7. בנוסף על הנערים להתמודד עם שוני מבני של מערכת החינוך בישראל בהשוואה לזו שבצרפת. מערכת החינוך הצרפתית הקיפה את מכלול חיי הילד והנער- לימודים, הזנה, פעילות פנאי ועוד ועל בסיס יום לימודים ארוך. מטעמי ביטחון לא הסתובבו בני הנוער

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שירות הרווחה

- ברחובות אלא חזרו לביתם בתום יום הלימודים. השוני, שעות הפנאי המרובות בישראל, יחד עם התרופפות הסמכות ההורית הובילו לבילבול רב, לחוסר אוריינטציה ומהווים כר להתפתחות מצבי סיכון וסכנה בתוכם שוטטות ועלייה בשימוש באלכוהול.
8. תוכנית קולנוער לבני הנוער שעולים מצרפת מכוונת למתן מענה רגשי חוויתי לצרכים של בני נוער עולים הנתקלים בפערי תרבות, בחסך רגשי עמוק, ניתוק חברתי וקשיי קליטה. תכנים אלו יעמדו במרכז תהליך העבודה שאמור לפעול בקרב כ- 80 בני נוער ב- 4 קבוצות ברחבי הארץ. מטרות התוכנית להקנות לבני הנוער כלים לפתרון והתמודדות עם קונפליקטים ומשברים אישיים וקבוצתיים בדרכים אלטרנטיביות יצירתיות על בסיס גישור, הבנה ואחריות אישית, גיבוש ושינוי תפיסת העצמי של בני הנוער לתפיסה ודימוי חיוביים ואמונה בעצמם וביכולותיהם, חיזוק הכישורים החברתיים של בני הנוער, חיזוק המעורבות החברתית והקהילתית וחשיפת נושאים חברתיים ותרבותיים מחיי בני הנוער המעשירים את השיח הציבורי בחברה הישראלית.
9. בסיום תהליך העבודה הייחודי בתוכנית מופק סרט דרמה באורך של 15 דקות באיכות שידור, בו ממלאים המשתתפים תפקידים מרכזיים בצוותי הפקה ומשחק בליווי צוותי צילום מקצועיים, אשר מוקרן בהקרנה חגיגית ביישוב וכן בהקרנה ארצית.
10. תוכנית קולנוער מופעלת כיום כמיזם משותף של משרד העלייה והקליטה ועמותת להב בקרב קבוצות בני נוער יוצאי אתיופיה במסגרת תוכנית החומש. הסרטים שהופקו עד היום יעובדו לערכת עבודה לאנשי מקצוע ובאמצעותם ייחשפו תכנים משמעותיים הנוגעים לחייהם של בני הנוער ויהוו בסיס להתמודדות עם הצרכים המרכזיים אותם מביאים בני הנוער. בכוונת המשרד לאפשר מענה מקצועי המותאם גם לבני הנוער דוברי הצרפתית. חיוניותו של מערך זה גבוהה הן לאור המידע הזורם מגורמי הטיפול על התגלעות קשיים ומצוקות בקרב בני הנוער דוברי הצרפתית והן לאור ממצאי המחקר על היקף המצוקה הנפשית בקרב בני הנוער.
11. על בסיס נתונים אלו אבקש לאשר התקשרות עם עמותת להב לביצוע מיזם משותף בהתאם לתקנה 3(30) לתקנות חובת המכרזים.

בברכה

שרה כהן, עו"ס M.S.W
מנהלת שירות הרווחה

קרית בן גוריון, רח' קפלן 2 ירושלים 91950, טלי 02-6752744 פקס: 02-6750323
מרכז מידע טלי 03-9733333

כתובתנו באינטרנט: www.moia.gov.il

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שירות הרווחה

קרית בן גוריון, רח' קפלן 2 ירושלים 91950, טלי 02-6752744 פקס : 02-6750323
מרכז מידע טלי 03-9733333

כתובתנו באינטרנט : www.moia.gov.il

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שירות הרווחה

קרית בן גוריון, רח' קפלן 2 ירושלים 91950, טלי 02-6752744 פקס : 02-6750323

מרכז מידע טלי 03-9733333

כתובתנו באינטרנט : www.moia.gov.il
